

Kúria

végzés

Az ügy száma: Bfv.II.992/2018/6.

A határozat szintje: felülvizsgálat

A tanács tagjai: . Molnár Gábor Miklós a tanács elnöke
Dr. Gimesi Ágnes előadó bíró
. Krecsik Eldoróda bíró

Az eljárás helye:

Az eljárás formája: tanácsülés

Az ülés napja: 2019. április 1.

Az ügy tárgya: csalás büntette és más bűncselekmények

Terhelt(ek): ... és társai

Első fok: ékesfehérvári Törvényszék 5.B.30/2010/351. ítélet,
2017. július 5. tárgyalás

Másodfok: őri Ítéltábla Bf.II.127/2017/15. ítélet, 2018. április
26. nyilvános ülés

Harmadfok: -

Az indítvány előterjesztője: ... I. rendű terhelt védője

Az indítvány iránya: hatályon kívül helyezés

Rendelkező rész

A Kúria a csalás büntette és más bűncselekmények miatt ... és társai ellen folyamatban volt büntetőügyben ... I. rendű terhelt védője által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálván a Székesfehérvári Törvényszék 5.B.30/2010/351. számú ítéletét és a Győri Ítéltábla mint másodfokú bíróság Bf.II.127/2017/15. számú ítéletét ... I. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartja.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek vagy felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

I.

1.

- [1] A Székesfehérvári Törvényszék 2017. július 5. napján tartott tárgyaláson meghozott és kihirdetett 5.B.30/2010/351. számú ítéletével ... I. rendű terheltet bűnösnek mondta ki felbujtóként,

folytatólagosan elkövetett csalás büntetében [Btk. 373. § (1) bekezdés, (2) bekezdés ba), bc) alpont, (6) bekezdés b) pont], 2 rendbeli társtettesként elkövetett csalás büntetében [Btk. 373. § (1) bekezdés, (2) bekezdés bc) alpont, (5) bekezdés b) pont] és bűnsegédként elkövetett csalás büntetében [Btk. 373. § (1) bekezdés, (2) bekezdés ba), bc) alpont, (5) bekezdés b) pont].

- [2] Ezért őt - halmazati büntetésül - 5 év szabadságvesztésre és 5 év közügyektől eltiltásra ítélte, valamint 143.120.146 forint erejéig vagyonek Kobzást rendelt el. A szabadságvesztést börtönben rendelte végrehajtani. Kimondta, hogy az I. rendű terhelt a kiszabott szabadságvesztésből legkorábban annak fele részére kitöltése után bocsátható feltételes szabadságra. Rendelkezett az előzetes fogvatartás és a házi őrizet időtartamának a kiszabott szabadságvesztés büntetés végrehajtásába történő beszámításáról.
- [3] Az I. rendű terheltet a társtettesként elkövetett sikkasztás büntette [Btk. 372. § (1) bekezdés, (2) bekezdés bc) alpont, (6) bekezdés b) pont] miatt emelt vád alól felmentette. Rendelkezett a bűnjelekről és a bűnügyi költség viseléséről.
- 2.
- [4] Az elsőfokú ítélet ellen bejelentett ellentétes irányú fellebbezések alapján eljáró Győri Ítéltábla mint másodfokú bíróság a 2017. április 12. napján megtartott nyilvános ülésen meghozott és 2018. április 26. napján kihirdetett Bf.II.127/2017/15. számú ítéletével a Székesfehérvári Törvényszék ügydöntő határozatát az I. rendű terhelt vonatkozásában a vagyonek Kobzásra vonatkozó részében megváltoztatta és annak összegét 150.187.506 forintban állapította meg, egyebekben helybenhagyta.
- 3.
- [5] A Kúria megállapította, hogy a felülvizsgálati indítvány az ítéleti tényállás 1. pontjában rögzített ítéleti tényállást nem érintette. E tényállás alapján az elsőfokú bíróság az I. rendű terheltet az ellene társtettesként elkövetett sikkasztás büntette [Btk. 372. § (1) bekezdés, (2) bekezdés bc) alpont, (6) bekezdés b) pont] miatt emelt vád alól jogerősen felmentette.
- 4.
- [6] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás (elsőfokú ítélet 23-39. oldal) lényege a következő:
- [7] A terhelték közötti kapcsolatrendszer:
- ... I. rendű terhelt és a III. rendű terhelt korábban szomszédok voltak, így régóta ismerték egymást. A III. rendű terhelt szintén évek óta ismerte ... II. rendű terheltet. Mindketten fuvarozással foglalkoztak és így közösen alapították az **cég 1-et**, melyet közösen irányítottak. ... II. rendű terhelt ... I. rendű terheltet a III. rendű terhelten keresztül ismerte meg még a 2000-es évek elején, szintén a fuvarozói tevékenységhez kötődően, míg IV. rendű terhelttel a bűncselekmények elkövetése során kerültek kapcsolatba. Ugyancsak ennek során kerültek ismeretségbe a IV. rendű terhelt alkalmazottjaként dolgozó VII. rendű terhelttel, valamint V. rendű és VI. rendű terhelttel, akik unokatestvérek voltak és gépkocsivezetőként dolgoztak a **cég 1-nél. személy 1-et** ... II. rendű terhelt az iskolából ismerte, míg ... I. rendű terhelt a XII. rendű és XIV. rendű terhelttel - évekkel korábban - szintén a fuvarozói tevékenység során került kapcsolatba. Az I. rendű terhelt az V. tényállási pontban írt cselekmény kapcsán ismerte meg XVI. rendű, XVII. rendű, XVIII. rendű és XIX. rendű terheltet, akik közül XVI. és XVII. rendű terhelt évek óta baráti kapcsolatban volt, míg a XIX. rendű terheltet 2007. év végén ismerték meg. A IX. rendű és XV. rendű terhelt üzlet-társak voltak. Ezen túlmenően a II. rendű és III. rendű terhelt szervezte be a bűncselekmény elkövetésébe a VIII. rendű terheltet, IV. rendű terhelt a XI. rendű terhelttel, V. rendű és VI. rendű terhelt a X. rendű terhelttel, míg VIII. rendű terhelt a IX. rendű és XV. rendű terhelttel.
- [8] A **sértett** (továbbiakban **sértett**) fuvarmegbízásának általános jellemzői:
- Az ... I. rendű terhelt által tulajdonolt és ügyvezetése alatt álló **cég 2**, valamint a **cég 3** - melyben az I. rendű terhelt az ügyvezetőtől kapott teljes körű meghatalmazás alapján irányította a fuvarozói tevékenységet - 2005 és 2008 között fuvarozási és fuvarozói érdekképviselőt látott el. Mindkét

gazdasági társaság 2005. évtől rendszeres üzleti kapcsolatban állt a **cég 4** -vel (továbbiakban: **cég 4**). majd 2007. évtől a **cég 5**-el, többek között a **sértett** által gyártott különböző műszaki cikkek külföldi célállomásra való elszállítása tekintetében.

Ugyancsak rendszeresen fuvarozta a **sértett** termékeit a ... II. rendű terhelt által vezetett **cég 6** és a IV. rendű terhelt által irányított **cég 7**, mely utóbbi gazdasági társaság fuvarszervezéssel is foglalkozott.

- [9] A fuvarozók között szokás volt az egyes fuvarozási feladatokat - melyet elvégezni már nem tudtak - egymásnak átengedni, vagy alvállalkozót bevonni.

A **sértett** a késztermékeit a székhelyén elhelyezkedő **cég 8** által üzemeltetett raktárban tárolta és azoknak a fuvarozás céljából történő, kiadása és átvétele is itt történt. A **sértett** által Európában gyártott termékek kizárólagos szállítványozója a **cég 9** társaság volt, mely 2007. évig szerződéses kapcsolatban állt a magyarországi **cég 4**-el, majd ezt követően a **cég 5**-el és a **cég 10**-el, amelyek részben saját maguk, részben alvállalkozók bevonásával végezték el a fuvarfeladatokat.

- [10] A fuvarozók a fuvarfeladatokat általában telefonon beszélték meg, majd a megállapodást írásba foglalták, melyben a megbízó és megbízott gazdasági társaság adatait, a konkrét fuvarozási feladatait, a felrakódás pontos időpontját és helyét, a célállomás megjelölését és a lerakódás tervezett időpontját és helyét, valamint a rakodási számot mindig feltüntették. Feltétele volt ezen túlmenően a fuvarmegbízás megszerzésének, hogy a fuvarozó gazdasági társaság a fuvarozáshoz használt járműszerelvényre ún. CMR biztosítással, továbbá nemzetközi árufuvarozási engedéllyel rendelkezzen, e biztosítás meglétét a megbízó felé igazolja, és közölje a járműszerelvényt vezető gépkocsivezető nevét. A **sértett** által megszabott további fuvarozási feltételek voltak pl.: előre meghatározott útvonalon kell haladni a fuvarozás végrehajtása során, naponta kétszer telefonon helyzetjelentést kell adni, csak biztonságos és lehetőleg ellenőrzött parkolóban veheti ki pihenőidejét a kamion vezetője. Mindezeket a fuvarozást végző gazdasági társaság magára kötelezően elfogadta.

- [11] Az áru átvételére a **sértett** raktárában került sor és ekkor a fuvarokmányok átadása és az áru felrakódása után a raktér plombával lezárásra került.

A fuvarozó a szállítandó műszaki termékek típusáról a megbízótól előzetesen konkrét tájékoztatást nem kapott, azt a felrakodáskor ismerte meg. Ugyanakkor a gyakorlati tapasztalatból eredően a **sértett** termékek rendszeres fuvarozói - mint az I. rendű vagy a IV. rendű terhelt - tudták, hogy az Olaszországba, illetve Spanyolországba irányuló szállítványok nagy valószínűséggel LCD televíziót tartalmaznak. Előfordult, hogy erről a speditőr cég alkalmazottjától is tudomást szereztek.

- [12] II. tényállás

II/1.

... I. rendű terhelt 2006. júniusban felvetette ... II. rendű, valamint a III. rendű terheltnek, hogy amennyiben a **sértett** által gyártott LCD televíziók fuvarozására kapnának megbízást valamely speditőr cégtől, azt annak a szándékával vállalják el, hogy az így megszerzett árut még Magyarországon értékesítik, külföldön pedig bejelentik a szerelvény és az áru valótlán ellopását.

- [13] ... II. rendű, valamint a III. rendű terhelt feladata a járműszerelvények bérbeadása, a fuvar elvállaló cég beszerzése, valamint a sofőr személyének a biztosítása volt. Ennek fejében ... I. rendű terhelt 3-5 millió forint közötti összeget ígért, amelyből 500.000 forint járt a sofőrnek, míg a fuvar elvállaló cég részéről közreműködő személyek 1-1,5 millió forint között összeget kaptak.

- [14] ... II. rendű, és a III. rendű terhelt ... I. rendű terhelt felvetését elfogadták, azonban a **cég 1** csak vonatával rendelkezett, ezért felkeresték a IV. rendű terheltet, akinek a **cég 7**-ben megfelelő pótkocsija volt.

A IV. rendű terheltet ... II. rendű, valamint a III. rendű terhelt a bűncselekmény elkövetésének szándékába beavatta azzal, hogy az ő feladata az eltulajdonításra alkalmas, az LCD televíziókból álló szállítványokra vonatkozó fuvarmegbízások megszerzése és a pótkocsi biztosítása lesz. Ezért neki fuvaronként 500.000-1.000.000 forint közötti összeget ajánlottak.

- [15] Néhány héttel később a IV. rendű terhelt jelezte ... II. rendű terheltnek, hogy kb. 1 hét múlva megfelelő fuvarmegbízás lesz esedékes.
A IV. rendű terhelt felvette a kapcsolatot a **cég 4** által a fuvar teljesítésével megbízott **cég 11** képviselőjével és a fuvarmegbízás valótlan teljesítésének ígéretével rávette, hogy azt adja át az időközben ... II. rendű, valamint a III. rendű terhelt által kiválasztott **cég 12**-nek. A **cég 12** ügyvezetőjét, a VIII. rendű terheltet még korábban ... II. rendű, valamint a III. rendű terhelt beszélte rá, majd a bűncselekmény elkövetésébe a III. rendű terhelt szervezte be. A VIII. rendű terhelt ezt követően a **cég 12** nevében megkötötte a szerződést a **cég 11**-el, annak ellenére, hogy tudta, hogy azt nem fogja teljesíteni.
- [16] ... II. rendű, valamint a III. rendű terheltek biztosították a **cég 1** részéről a vontatót, míg a bérleti szerződéssel a pótkocsit a IV. rendű terhelt a **cég 7** nevében adta bérbe.
... II. rendű, valamint a III. rendű terhelt szerezte be a **cég 12** részére a nemzetközi szállítmányozási engedélyt, és a járműszerelvényre megkötötték a CMR biztosítást.
... II. rendű, valamint a III. rendű terhelt rábeszélésére az V. rendű terhelt, aki gépkocsivezető volt, elvállalta, hogy a bűncselekmény elkövetésében sofőrként részt vesz oly módon, hogy az üres járműszerelvényt ő fogja külföldre vinni.
- [17] A VIII. rendű terhelt a **cég 11**-től megkapott fuvarokmányokat átadta ... II. rendű terheltnek, aki 2006. június 19. napján a fenti járműszerelvénnel a sértett raktárában megjelent. A **cég 8** dolgozói felrakodtak a járműszerelvényre 495 darab LCD televíziót és 58 darab DVD lejátszót, melyek értéke 62.068.939 forint (220.048 euró) volt. A szállítmánnyal ... II. rendű terhelt az ... telepre hajtott, ahol azt teljes egészében átadta ... I. rendű terheltnek. Az áru elszállításáról és értékesítéséről ... I. rendű terhelt gondoskodott.
- [18] 2006. június 20. napján az üres járműszerelvénnel az V. rendű terhelt elindult az eredeti célállomásra, Spanyolországba. ... I. rendű és ... II. rendű terhelt személygépkocsival követte őt, és egy üzemanyagtöltő állomáson - az előzetes megbeszélésnek megfelelően - az V. rendű terhelt átadta a gépkocsi kulcsait ... II. rendű terheltnek, aki a járműszerelvényt néhány kilométer távolságra elvitte, majd a járműszerelvény kulcsát az üzemanyagtöltő telepen visszaadta az V. rendű terheltnek. Az V. rendű terhelt az olasz rendőrségen a járműszerelvény eltulajdonításáról valótlan bejelentést tett. Az olasz hatóságok 1 héttel később a járműszerelvényt megtalálták és azt az V. rendű és VIII. rendű terhelt Magyarországra szállította.
- [19] ... I. rendű terhelttől a bűncselekményben való részvételért a II., III. és IV. rendű terhelt 1.000.000-1.000.000 forintot, míg V. és VIII. rendű terhelt 500.000-500.000 forintot kapott.
A biztosító a **sértett**nek a kárból 60.658.795 forintot megtérített.
- [20] II/2.
Kb. 2 hónappal később a IV. rendű terhelt a **cég 13** ügyvezetőjétől tudomást szerzett egy újabb, szintén Spanyolországba irányuló sértetti szállítmányról, melyről tájékoztatta ... I. rendű, ... II. rendű, a IV. rendű és V. rendű terheltet, majd megállapodtak, hogy ezt a fuvart is megszerzik.
Az V. rendű terhelt elvállalta a bűncselekmény elkövetésében résztvevő gazdasági társaság és sofőr beszerzését. Ennek érdekében felvette a kapcsolatot a **cég 14** ügyvezetőjével, a XI. rendű terhelttel, akit tájékoztattott a bűncselekmény elkövetésének részleteiről, illetve unokatestvérét, a VI. rendű terheltet rábeszélte a gépjárművezetői feladatok ellátására.
A VI. rendű terhelt a részvételt annak tudatában vállalta el, hogy ... II. rendű, a III. rendű és V. rendű terhelt elmondása alapján tisztában volt azzal, hogy bűncselekmény elkövetésében működik közre.
- [21] A IV. rendű terhelt rávette a **cég 13** ügyvezetőjét, hogy a **cég 4**-től kapott fuvarmegbízást adja át a **cég 14**-nek mint alvállalkozónak. A valótlan ígéretben bízva 2006. október 20. napján a **cég 14** ügyvezetője átadta a fuvarmegbízást a XI. rendű terheltnek, aki a szükséges CMR biztosítást is megkötötte a ... II. rendű, valamint a III. rendű terhelt által a **cég 1** részéről biztosított vontatóból és a pótkocsiból álló járműszerelvényre.
- [22] 2006. október 22. napján a fenti járműszerelvénnel a VI. rendű terhelt a **sértett** raktárában

megjelent. A **cég 8** dolgozói felrakodtak a járműszerelvényre 156 darab LCD televíziót, melyek értéke 29.827.452 forint (113.416,68 euró) volt. A szállítmánnyal a VI. rendű terhelte a székesfehérvári ... telepre hajtott, ahol az árut a járműszerelvénnel együtt átadta ... I. rendű terheltek. Ezt követően az éjszakai órákban a műszaki cikkeket egy ismeretlenül maradt személy egy budapesti raktárépületbe vitte és ott lerakásra került.

[23] 2006. október 23. napján a VI. rendű terhelte a ... telephelyen megkapta ... II. rendű, valamint a III. rendű terhelte az üres járműszerelvényt és miután megbeszélték, hogy Szlovéniában melyik üzemanyagtöltő állomáson fog megállni, elindult az eredeti célállomásra, Spanyolországba. ... II. rendű terhelte utasítására az V. rendű terhelte a VII. terhelte a személygépkocsijával a szlovéniai üzemanyagtöltő állomásra vitte, ahol a VI. rendű terhelte találkozott, aki a járműszerelvény kulcsát az V. rendű terhelte átadta. Ő e járművet néhány kilométer távolságra elvitte és ott leállította. Miután a VI. rendű terhelte a jármű kulcsait visszakapta, a szlovén hatóságoknak a járműszerelvény eltulajdonításáról valótlán bejelentést tett. A szlovén rendőrök 2016. október 24. napján a járműszerelvényt megtalálták és néhány nappal később az V. rendű terhelte átadták, aki azt Magyarországra szállította.

[24] A műszaki cikkek eladását ... I. rendű terhelte végezte, aki a bevételből IV. rendű terhelte 2.000.000 forintot, míg V. rendű terhelte 700.000 forintot, VI. és XI. rendű terhelte 500.000-500.000 forintot, VII. rendű terhelte 100.000 forintot adott.

A biztosító a **sértett**-nek a kárból 28.512.502 forintot megtérített.

[25] II/3.

Ezt követően nem sokkal a IV. rendű terhelte a **cég 15** ügyvezetőjétől tudomást szerzett egy Olaszországba irányuló sértetti szállítmányról. ... I. rendű, ... II. rendű, valamint a III. és IV. rendű terhelte korábbi megállapodásuknak megfelelően elhatározták, hogy ezt a fuvarát is megszerzik.

Ennek érdekében a IV. rendű terhelte felvette a kapcsolatot a **cég 15** ügyvezetőjével és a fuvarmegbízás teljesítésének valótlán ígéretével rávette arra, hogy az általa a **cég 5**-től kapott fuvarmegbízást adja az **cég 16**-nak, melynek ügyvezetője a IX. rendű terhelte, míg tagja a XV. rendű terhelte volt.

[26] A **cég 15** ügyvezetője a fenti ígéretre tekintettel átadta a fuvarmegbízást a **cég 16**-nak. A IX. rendű és XV. rendű terhelte a bűncselekményben való részvételre korábban a VIII. rendű terhelte beszélt rá a III. rendű terhelte kérésére. A IX. és XV. rendű terhelte közölte, hogy a fuvarmegbízás elvállalásának célja a rakomány megszerzése és értékesítése, melynek fejében pénzbeli juttatásban részesülnek. A bűncselekmény elkövetésébe a IX. és XV. rendű terhelte beleegyezett. A IX. rendű terhelte ennek tudatában kötötte meg a **cég 16**-al a fuvarmegbízásra, míg a vontatóra a IV. rendű terhelte által képviselt **cég 7**-el, valamint a pótkocsira a ... II. rendű, valamint a III. rendű terhelte által képviselt **cég 1**-el a bérleti szerződést, majd erre a járműszerelvényre - hamis számú nemzetközi fuvarozási engedély felhasználásával - CMR biztosítást is kötött. A **cég 16** cégnyilvántartásba bejegyzett tevékenységi körében a közúti teherszállítás nem szerepelt és nemzetközi áru fuvarozási engedéllyel nem rendelkezett. A IX. és XV. rendű terhelte által tudottan ekkor már felszámolás alatt állt.

[27] ... II. rendű terhelte utasítására az V. rendű és VI. rendű terhelte biztosította gépjárművezetőként a X. rendű terhelte. A bűncselekmény elkövetésének részleteiről ... II. rendű, valamint a III. rendű terhelte tudomással bírt.

[28] 2006. november 16. napján a X. rendű terhelte a ... telepen a járműszerelvényt és a fuvarokmányokat átvette és a **sértett** raktárában megjelent, ahol a **cég 8** dolgozói felrakodtak a járműszerelvényre 565 darab LCD televíziót, melyek értéke 57.237.667 forint (221.508 euró) volt. A szállítmánnyal a X. rendű terhelte a ... telepre hajtott, ahol az árut a járműszerelvénnel együtt átadta ... I. rendű terhelte, aki a műszaki cikkeket értékesítette, az üres járműszerelvényt pedig a ... telephelyre visszavitte.

[29] 2006. november 17. napján a X. rendű terhelte az előzetes megbeszélésnek megfelelően a már

korábban meghatározott útvonalon Olaszországba elindult. ... II. rendű terhelt utasítására az V. rendű és VI. rendű terhelt személygépkocsival utazott, és a X. rendű terhelttel egy üzemanyagöltő állomáson találkoztak. Onnan közösen egy néhány kilométerre lévő bevásárlóközpont parkolójába hajtottak és a járműszerelvényt otthagyták.

- [30] A X. rendű terhelt 2006. november 18. napján valótlan bejelentést tett az olasz hatóságoknak a járműszerelvény eltulajdonításáról. Az olasz rendőrök a járműszerelvényt nem találták meg, ennek ellenére 1 héttel később a II. rendű terhelt utasítására a VII. rendű és X. rendű terhelt a járműszerelvényt hazaszállította.
- [31] ... I. rendű terhelttől a II. rendű terhelt 500.000 forintot, VII. rendű, VIII. rendű és XV. rendű terhelt 100.000-100.000 forintot, V. rendű, VI. rendű és IX. rendű terhelt 200.000-200.000 forintot, míg a X. rendű terhelt 400.000 forintot kapott. A III. rendű és IV. rendű terhelt ismeretlen összegre tett szert.
A biztosító a **sértett**nek a kárból 55.945.667 forintot megtérített.
- [32] III.
A **cég 4** a tevékenységét 2007. évben megszüntette és a **sértett**tel kapcsolatos fuvarozási tevékenysége vonatkozásában a feladatát és az ezen a területen tevékenykedő alvállalkozókat a **cég 5** átvette, így a fuvarozás tekintetében ... I. rendű terhelt által irányított **cég 3**-at is.
- [33] 2007. július elején a **cég 3**-at a **cég 5** ügyintézője egy 2007. július 18. napján teljesítendő sértetti termékekre vonatkozó fuvarozási feladattal megkereste, mely Svédországba irányult. ... I. rendű terhelt ekkor elhatározta, hogy a korábbi cselekményekkel azonos módon, ezen szállítmányt is megszerzi és értékesíti. Így a **cég 5** alkalmazottjával a kapcsolatát felvette és a fuvarmegbízást elvállalta, annak valótlan ígéretével, hogy azt teljesíteni fogja. Ezt követően a fuvarozási szerződést velük megkötötte, aláírta, tőlük az iratokat és rakodási számot átvette.
- [34] 2007. július 1. napjától kezdődően állt munkaviszonyban a **cég 3**-al a XIV. rendű terhelt, akit ... I. rendű terhelt még a 2000-es évek elején ismert meg, mint szintén fuvarozással foglalkozó vállalkozót.
- [35] ... I. rendű terhelt felajánlotta a XIV. rendű terheltnek, hogy 1,5 millió forintot fizetne neki egy nem becsületes fuvarban való részvételért, azaz azért, ha a **sértett** raktárában felvinné az árut, azt lepakolná és az üres kamionnal kimenne Németországba, ahol bejelentené, hogy a járműszerelvényt a rakománnyal eltulajdonították. A XIV. rendű terhelt az ajánlatot elfogadta.
- [36] 2007. július 18. napján az I. rendű és XIV. rendű terhelt egy áruház melletti benzinkútnál találkoztak. Itt a XIV. rendű terhelt átvette I. rendű terhelttől a fuvarmegbízás teljesítéséhez, illetve a rakomány átvételéhez szükséges iratokat, továbbá a **cég 3** által biztosított vontatóból és pótkocsiból álló járműszerelvényt, majd ezt követően a **sértett** és a **cég 8** által üzemeltetett raktárhoz hajtott, ahol felrakodásra került 72 darab LCD televízió, 186 darab DVD házimozi, valamint 102 darab DVD író, melyek értéke 31.033.525 forint (126.004 euró) volt.
- [37] A felrakodást követően a XIV. rendű terhelt az ily módon megszerzett áruval - az I. rendű terhelttől telefonon kapott utasítás szerint - az autópályán található benzinkúthoz hajtott, ahol ... I. rendű terheltnek átadta a szállítmányhoz tartozó iratokat, illetve kapott egy mobiltelefont azzal az utasítással, hogy ettől kezdve csak azt használja. Az I. rendű terhelttől folyamatosan kapott utasításnak megfelelően a járműszerelvényt egy raktártelephez hajtott, majd azt árut a 3 ismeretlenül maradt személlyel egy raktárpületbe lerakta.
- [38] Ezt követően 2007. július 19-én hajnalban az I. rendű terhelttel megbeszéltek szerint elindult Németországba és az I. rendű terhelt által meghatározott töltőállomáson megállt. A shopban leadta a kamion kulcsait. Amíg a shopban volt a kamiont ismeretlen személy eltulajdonította és kb. 30 kilométerre magára hagyta úgy, hogy a vezető fülkében az iratokat szétdobálta.
- [39] A XIV. rendű terhelt miután észlelte a járműszerelvény eltűnését, az eltulajdonításról a valótlan bejelentést megtette.
- [40] Másnap a német rendőrség megtalálta, visszaadta a XIV. rendű terheltnek az üres járműszerelvényt,

mellyel hazautazott és átadta azt az I. rendű terheltnak. Ekkor ... I. rendű terhelttől 750.000 forintot és másnap még 750.000 forintot kapott.

[41] A **sértett**nek okozott kárból a biztosító 29.802.124 forintot megtérített.

[42] IV.

... II. rendű terhel 2007 tavaszán eladta a **cég 1**-ben fennálló tulajdonrészét ismerősének **személy 2**-nek, aki szintén nemzetközi és belföldi fuvarozói tevékenységet kívánt végezni, ezért a gazdasági társasággal vásárolt egy IVECO típusú vontatót. Mivel azonban ezen a területen ismerettel nem rendelkezett, ... II. rendű terhel ígéretet neki, hogy a kezdeti időszakban a fuvarozási tevékenységben segítségére lesz, részére fuvarmegbízásokat szerez és azok lebonyolításában is részt vesz. **személy 2** ... II. rendű terhelten keresztül a III. rendű terhelten is ismerte, akitől pótkocsit akart bérelni a fuvarfeladatokhoz.

[43] A VI. rendű terhel 2007 májusában találkozott a gépkocsivezetőként dolgozó - időközben már elhunyt - **személy 1**el, akinek felajánlotta a sértetti termékek fuvarozásának lehetőségét, melynek során a raktárból felvett árut le kell rámolni, majd az üres kamionnal kell külföldre menni és ott a járműszerelvény és az áru ellopására vonatkozó hamis bejelentést kell tenni. A VI. rendű terhel azt is elmondta, hogy ő már csinált ilyen fuvar és azért 500.000 forintot kapott. Ezt követően a VI. rendű terhel megszervezett egy találkozott ... II. rendű terhelttel, aki azonos tartalmú tájékoztatást adott **személy 1**nek. Személy 1 elfogadta az ajánlatot azzal, hogy fuvar esetén ... II. rendű terhel értesíti őt.

[44] A 2007. július 24-ét megelőző napokban ... II. rendű terhelten felhívta a **cég 17** fuvarszervezője és felajánlott egy sértetti termékekre vonatkozó Görögországba irányuló fuvar. Ezt a telefonbeszélgetést hallotta ... I. rendű terhel is és elhatározták, hogy ezt a fuvar a korábbiakkal azonos módon megszerzik és értékesítik.

[45] ... II. rendű terhel felvette a kapcsolatot **személy 2**vel és rábírta, hogy ezt a fuvarmegbízást a **cég 1** vállalja el. Megígérte, hogy a fuvar lebonyolításában segítséget nyújt. A **cég 1** a fuvarmegbízást elvállalta és a szerződést megkötötte. A járműszerelvényt a **cég 3** nevében az I. rendű terhel biztosította. A CMR biztosítást **személy 2** kötötte meg a járműszerelvényre. **személy 2** ezt követően a lebonyolításban nem vett részt, csak a ... II. rendű terhel által kiválasztott gépkocsivezetővel kötött munkaszerződést írta alá. **személy 2** nem tudta, hogy az I. rendű és II. rendű terhel a fuvarmegállapodást nem kívánja teljesíteni, kizárólag a rakományt kívánják megszerezni.

[46] 2007. július 24. napján a délutáni órákban a II. rendű terhel felkereste **személy 1**et és őt a ... telepre szállítás közben tájékoztatta, hogy a korábban vállalt feladatot most kellene teljesíteni akként, hogy a sértett termékeivel megrakott járműszerelvényt a **cég 8** raktárából kihozza, és azt a ... telepen hagyja. Ezt követően őt valaki kiviszi személygépkocsival Olaszországba és egy benzinkútnál kiteszik, ahol rövid idő eltelte után valótlán bejelentést kell tennie a rendőrségen a járműszerelvény és az áru eltulajdonításáról. Ezért neki 700.000 forintot ígért. **személy 1** elvállalta a feladatot.

[47] **személy 1** átvette a II. rendű terhelttől az I. rendű terhel által biztosított járműszerelvényt és a fuvarokmányokat, majd a sértett raktárhoz hajtott, ahol felrakódásra került 252 darab LCD televízió, melyek értéke 35.668.781 forint (143.623,04 euró) volt. **személy 1** ezt követően a ... telephelyre vitte és lerakta a járműszerelvényt, ahol már a II. rendű terhel várta.

Másnap reggel a II. rendű terhelten ismét találkozott, aki átadott neki 750.000 forintot és őt a ... parkolójába vitte, ahonnan a VII. rendű terhel által vezetett személygépkocsival Olaszországba ment.

[48] A VII. rendű terhel a II. rendű terhelttől kapott utasításnak megfelelően egy töltőállomáson megállt és **személy 1** 2007. július 25. napján 23 órakor hamis bejelentést tett az olasz hatóságoknál a járműszerelvény és az áru eltulajdonításáról.

[49] ... I. rendű terhel ismeretlenül maradt személynek értékesítette a műszaki cikkeket, és az ebből származó bevételt a II. rendű terhelten megosztotta. A II. rendű terhel a VII. rendű terhelten 100.000 forintot, **személy 1**nek 750.000 forintot adott.

A **sértett**-nek okozott kárból a biztosító 34.427.032 forintot megtérített.

- [50] V.
2008 nyarán vetette fel a XVI. rendű terheltnak a XIX. rendű terhelte, hogy tud-e olyan személyt vagy céget, aki fuvarozna és beleegyezne abba, hogy a nagyobb értékű szállítmányok eltulajdonításra kerüljenek, mert ilyen ügyletekből nagyobb pénzösszeghez lehet jutni.
- [51] A XVI. rendű terheltnak tetszett a felvetés, és arról tájékoztatta a XVII. rendű terhelte, akiről azt tudta, hogy 2 gazdasági társasággal is rendelkezik, így lehetősége lenne fuvarozási tevékenységet végeznie. Az egyik ilyen társaság a **cég 18** volt. A XVII. rendű terheltnak elmondta, hogy akként lehetne a fuvarozásból nagyobb bevételhez jutni, hogy a kamiont az áruval ellopják és így az áru értékének bizonyos százalékát meg lehet szerezni. A XVII. rendű terheltnak is tetszett a XVI. rendű terhelte által ajánlott lehetőség.
- Ezt követően 2 alkalommal az I. rendű, XVI. rendű, XVII. rendű és XIX. rendű terhelte a részleteket megbeszélte.
- [52] ... I. rendű terhelte 2008. augusztus-szeptember hónapban a ... illetőségű **cég 19** gazdasági társasággal végzett fuvarozói tevékenységet. Ebben az időszakban vette fel a kapcsolatot a **cég 10**-el, mely gazdasági társaság a sértetti termékek európai fuvarozásával foglalkozó és azt koordináló **cég 9** gazdasági társasággal állt szerződéses kapcsolatban, mint fuvarszervező. A szerződés szerint az a gazdasági társaság, amelynek a **cég 10** kiközvetíti a fuvarmegbízást, az nem adhatja tovább annak teljesítését alvállalkozónak.
- [53] A 2008. szeptember 18-át megelőző napokban ... I. rendű terhelte a **cég 19** nevében elvállalta a sértetti termékek külföldre szállítását a **cég 10**-től azzal a hamis ígérettel, hogy a fuvarmegbízást teljesíti, holott ez nem állt szándékában, célja a rakomány megszerzése volt.
- [54] A fuvarmegbízás megszerzését követően ... I. rendű terhelte felvette a kapcsolatot 2008. szeptember 17-én a XIX. rendű és XVII. rendű terheltevel, és megbeszélték, hogy a **cég 19** a fuvarát átadja a **cég 18**-nak a fenti tiltás ellenére. Mivel a rakodás másnap esedékes, megállapodtak abban is hogy másnap a ... telepen találkoznak. A XVII. rendű terhelte tájékoztatta a XVI. rendű terhelte is, így mindketten a telepre utaztak.
- [55] A fuvarmegbízás teljesítéséhez szükséges járműszerelvényt - a korábbi megállapodásnak megfelelően - ... I. rendű terhelte biztosította a **cég 20** nevében a **cég 18**-al kötött bérleti szerződés útján és gépkocsivezetőről is az I. rendű és XIX. rendű terhelte gondoskodott.
- [56] A XVIII. rendű terhelte 2008. augusztus végén vagy szeptember elején telefonon felvette a kapcsolatot egy ... néven ismert személlyel, akiről kamionos körökben tudott volt, hogy lehetősége van a gépkocsivezetőket ún. „jól fizető” fuvarhoz juttatni és felajánlotta, hogy hajlandó részt venni nem törvényes fuvarokban is.
- [57] 2008. szeptember 17-én a ... néven ismert személy felhívta a XVIII. rendű terhelte, hogy másnap lesz a fuvar. 2008. szeptember 18-án délelőtt találkoztak, ahonnan ... telepre utaztak. Útközben az országúton egy benzinkútnál találkoztak a XVI., XVII. és XIX. rendű terheltevel, akikkel a bűncselekmény elkövetésének a részleteit megbeszélték. Az ... telephelyen ... I. rendű terhelte várta őket.
- [58] Itt az I. rendű és XIX. rendű terhelte megkötötte a **cég 20** által lízingelt vontatóból és pótkocsiból álló járműszerelvényre vonatkozó bérleti szerződést, melyre a XVII. rendű terhelte a **cég 18** nevében CMR biztosítást is kötött. Itt írta alá a XVII. és XVIII. rendű terhelte a XVIII. rendű terhelte munkaszerződését is.
- [59] Megbeszélték, hogy a XVIII. rendű terhelte feladata a sértett raktárában felvenni az árut és azzal visszamenni a ... telephelyére, és amennyiben a rakomány LCD televíziókból áll azt eltulajdonítják. Fentieket követően az I. rendű terhelte átadta a XVIII. rendű terheltnak a járműszerelvényt, valamint a fuvarmegállapodás teljesítéséhez szükséges iratokat, aki még aznap a sértett raktárhoz ment, ahol a kamionra felrakodásra került 137 darab LCD televízió, melynek értéke 40.291.224 forint (165.351,6 euró) volt.

- [60] A rakodást követően a XVIII. rendű terhelt a szerelvénnel a ... telephelyre visszatért, ahol az I. rendű, XVI. rendű, XVII. rendű és XIX. rendű terhelt várta.
- [61] A rakomány iratainak megtekintése után az I. rendű, vagy XIX. rendű terhelt utasítására a XVIII. rendű terhelt a járműszerelvénnel egy áruház parkolójába hajtott, ahol a járműszerelvényt 3 órára magára hagyta. Ez idő alatt ismeretlen személy a járműszerelvényt elvitte, a televíziókat eltulajdonította, míg a járműszerelvényt visszavitte.
- [62] Ezután az I. rendű, XVI. rendű, XVII. rendű, XVIII. rendű és XIX. rendű terhelt ismét találkozott, és megbeszélték, hogy a XVIII. rendű terhelt a németországi célállomásra elindul. Útközben úgy tesz mintha a vontató meghibásodott volna és a szállítmányt hátrahagyva azt szervizbe viszi. Ez idő alatt fogják a pótkocsit eltulajdonítani, majd ezt követően arról valótlan tartalmú bejelentést tesz a német rendőrségen.
- [63] Ennek megfelelően a XVIII. rendű terhelt ...-nál járt, amikor a vontató valóban meghibásodott, ezért egy kamionparkolóban arról a pótkocsit lekapcsolta, majd a közelben lévő szervizhez ment. A XVII. rendű terhelte telefonon erről tájékoztatta. Ismeretlen személy ezalatt a pótkocsit elvitte. 2018. szeptember 22. napján a XVIII. rendű terhelt valótlan bejelentést tett a német rendőrségen. Több hét elteltével a német hatóságok a pótkocsit megtalálták. Hazahozataláról az I. rendű terhelt gondoskodott.
- [64] A bűncselekményben való részvételért a XIX. rendű terhelttől a XVI. rendű terhelt 2.000.000 forintot, XVII. rendű terhelt 1.500.000 forintot és a XVIII. rendű terhelt a hazaérkezése után a Zsolt nevű férfitől 800.000 forintot kapott.
- [65] A **sértett** kára nem térült meg.

II.

1.

- [66] A bíróság jogerős ítélete ellen ... I. rendű terhelt védője terjesztett elő felülvizsgálati indítványt. A védő a felülvizsgálati indítványát az 1998. évi XIX. törvény (továbbiakban: korábbi Be.) 416. § (1) bekezdés b) és c) pontjára alapította, és az első- és másodfokú ítélet hatályon kívül helyezését indítványozta.
- [67] A védő eljárási szabálysértésként sérelmezte, hogy a másodfokú bíróság - a védői fellebbezés ellenére - nem helyezte hatályon kívül az elsőfokú bíróság ítéletét arra tekintettel, hogy a IV. rendű és IX. rendű terhelt védelmét az eljárás során ugyanaz a védő képviselte.
- [68] Az elsőfokú ítélet elleni jogorvoslati kérelmével egyezően sérelmezte, hogy a Székesfehérvári Törvényszék a perbeszédeket követően tájékoztatta a terhelteket és a védőket a vádtól eltérő minősítés - sikkasztás büntette helyett csalás büntettének - lehetőségéről. Érvelése szerint sem a nyomozó hatóság, sem a bíróság nem folytatott bizonyítást arra, hogy „I. rendű terhelt, vajon kit, és milyen magatartásával ejtett tévedésbe. Álláspontja szerint ez a joggyakorlat sérti a védelemhez való jogot és ennek alapján a jogalkotói akaratnak sem feleltethető meg.
- [69] A védelemhez való jog sérelmeként fogalmazta meg, hogy a másodfokú bíróság nem kérte számon az V. rendű terhelt távolmaradását. Az V. rendű terhelt az eljárás során megszökött, azonban elfogatóparancs alapján Ausztráliában elfogták. Az ő szerepe azért fontos, mert nála lefoglalásra került eltulajdonított televízió, valamint ő felbujtóként nem az I. rendű terhelte, hanem a II. rendű terhelte jelölte meg vallomásaiban. Ennek ellenére a meghallgatására nem került sor és a másodfokú bíróság az iratellenes megállapításokat nem küszöbölte ki.
- [70] Kifejtette továbbá a védő, hogy a másodfokú bíróság ítélete szerint a relatív eljárási szabálysértéseket nem kell túl komolyan venni, mert az eljárás megismétlésével kiküszöbölhető, ha az érdekellentétben álló terhelteket ugyanaz a védő képviselte, holott az ismétlésre a terheltek távollétében került sor, ugyanis közben a törvényszék a terheltek távollétét engedélyezte.
- [71] Álláspontja szerint a bíróság jogerős ítéletében az I. rendű terhelt vonatkozásában elkövetési magatartást nem állapított meg, mert abból nem derül ki, hogy kit és mikor bujtott fel, illetve kinek,

mikor és milyen magatartásával nyújtott szándékosan segítséget.

- [72] érvelte az I. rendű terhelt vonatkozásában megállapított vagyoneklobzás összecszerűségét. Érvelése szerint semmilyen bizonyíték nem igazolja, hogy az I. rendű terhelt ilyen összegű vagyona tett szert a bűncselekmények elkövetéséből. A másodfokú bíróság ítélete szerint a vagyoneklobzás alapja az elkövetési érték, ami megegyezik a bűncselekménnyel megszerzett dolgok euróban kifejezett forgalmi értékével. Ennek elfogadása esetén nem értelmezhető, hogy az I., II., III. és IV. rendű terhelt esetében miért tér el a vagyoneklobzás összecszerűsége hiszen, ha a bűncselekményeket közösen valósítják meg, akkor nem fogadható el, hogy az I. rendű terhelt ötszörös értékű vagyoneklobzás alá esik.
- [73] Hivatkozott még a védő arra, hogy az I. rendű terhelt családfeenntartó, hosszú ideje kamionozik, megbecsült munkavállaló, így a szabadságvesztés végrehajtása aránytalanul súlyos büntetést eredményezne.
- 2.
- [74] A Legfőbb Ügyészség a BF.1013/2018/1. számú átiratában az I. rendű terhelt védője által előterjesztett felülvizsgálati indítványt részben alaptalannak, részben törvényben kizártnak tartotta.
- [75] Az időközben bekövetkezett jogszabályváltozásra tekintettel kifejtette, hogy a védő az indítványában - a tartalma szerint - a Be. 649. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontjában és a Be. 649. § (2) bekezdés d) pontjában írt felülvizsgálati okra hivatkozik azzal, hogy az ügydöntő határozat meghozatalára a Be. 608. § (1) bekezdés d) pontjában meghatározott eljárási szabálysértéssel került sor.
- [76] A felülvizsgálati indítványban a felülvizsgálat okaként megjelölésre került a korábbi Be. 416. § (1) bekezdés b) pontja, mely a Be. 649. § (1) bekezdés b) pontjának feleltethető meg, azonban az ezt megalapozó anyagi jogszabálysértésre vonatkozó körülmény nem került megfogalmazásra. A felülvizsgálati okra vonatkozó jogszabályhely megjelölése az azt megalapozó körülmények mibenlétének ismertetése nélkül azonban önmagában nem minősül felülvizsgálati oknak.
- [77] Kifejtette továbbá a Legfőbb Ügyészség, hogy a felülvizsgálat az erre alapul szolgáló bármely ok esetén is csak arra a terheltre nézve folytatható le, akinek javára vagy a terhére a felülvizsgálati indítványt az arra jogosultak benyújtják. A védő csak a saját védenre vonatkozásában jogosult felülvizsgálati indítványt benyújtani, így más terhelttel kapcsolatos eljárási szabálysértésre nem hivatkozhat (EBH 2013.B.2.II., BH 2018.10., BH 2016.170., BH 2016.42., BH 2000.533.).
- [78] Érvelése szerint a Be. 650. § (2) bekezdése értelmében a felülvizsgálati indítványban a jogerős ügydöntő határozatban megállapított tényállás nem támadható. Ebből következően a megalapozottság vizsgálatára nem kerülhet sor. Nincs lehetőség a bizonyítási eljárás mikénti lefolytatásának, a bizonyítékértékelő tevékenységnek és ezen keresztül a bűnösség vitatására sem. Így nem vizsgálható, hogy iratellenes megállapításra alapította-e a bíróság a tényállását, illetve az sem, hogy alapos okkal mellőzte-e a terhelt-társ meghallgatását.
- [79] Hivatkozott arra, hogy nem felülvizsgálati ok, hogy mikor közölte az elsőfokú bíróság az eltérő minősítés lehetőségét. Utalt ugyanakkor arra, hogy a Székesfehérvári Törvényszék a 2016. május 24. napján meghozott 5.B.30/2010/314. számú végzésében élt ezzel a lehetőséggel, és ezt követően került sor az eljárás megismétlésére.
- [80] A vagyoneklobzásra vonatkozó rendelkezés kapcsán kifejtette, hogy a Be. 650. § (1) bekezdés c) pontja szerint nincs helye felülvizsgálatnak akkor sem, ha a törvénysértés egyszerűsített felülvizsgálat keretében orvosolható. A vagyoneklobzás esetében erre a Be. 671. § 12. pontja lehetőséget ad. Egyben utalt arra, hogy a védő a tényállás iratellenességére alapítva sérelmezte a vagyoneklobzás összecszerűségét, ami a felülvizsgálatnak egyébként sem lehet az alapja.
- [81] Álláspontja szerint alaptalan a felülvizsgálati indítvány az I. rendű terhelt bűnösségének megállapítását sérelmező részében, mert a jogerős ítéletben megállapított tényállás mind a három elkövetői alakzat tekintetében rögzítette az I. rendű terhelt cselekvőségét, továbbá azt a ténymegállapítást, hogy az I. rendű terheltnek tudomása volt a fuvartevékenységek csalárd céljáról.

Mindezek alapján a bűncselekmények minősítését törvényesnek tartotta.

- [82] Mindezekre tekintettel a Legfőbb Ügyészség azt indítványozta, hogy a Kúria a Be. 662. § (1) bekezdés a) pontjának alkalmazásával a Székesfehérvári Törvényszék 5.B.30/2010/351. számú ítéletét és a Győri Ítéltábla mint másodfokú bíróság Bf.II.127/2017/15. számú ítéletét az I. rendű terhelt tekintetében hatályában tartsa fenn.
- 3.
- [83] Az I. rendű terhelt és a védő a Legfőbb Ügyészség átiratára nem tett észrevételt.

III.

- [84] A Kúria azt állapította meg, hogy a I. rendű terhelt védője által előterjesztett a felülvizsgálati indítvány nem alapos.
- 1.
- [85] A 2018. június 20. napján kelt felülvizsgálati indítványt 2018. június 28. napján iktatták a Székesfehérvári Törvényszéken, és 2018. július 13. napján érkezett a Kúriára. Időközben - 2018. július 1. napjával - azonban hatályba lépett a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (továbbiakban: Be.). A Kúria a 2018. július 1-je előtt benyújtott felülvizsgálati indítványt a Be. alapján bírálta el, tekintettel arra, hogy a Be. 868. § (1) bekezdésében meghatározott átmeneti rendelkezés szerint az új törvény rendelkezéseit a hatálybalépésekor folyamatban lévő büntetőeljárásokban is alkalmazni kell.
- 2.
- [86] A védő a felülvizsgálati indítványát a korábbi Be. alapján terjesztette elő, ezért a Kúria rámutat arra, hogy a korábbi Be. 416. § (1) bekezdés b) pontjában írt felülvizsgálati ok tartalmában megegyezik a Be. 648. § a) pontjára figyelemmel a Be. 649. § (1) bekezdés b) pontjában írt felülvizsgálati okkal, míg az eljárási szabálysértésre vonatkozóan a korábbi Be. 416. § (1) bekezdés c) pontja - a vizsgálandó eljárási szabálysértés körében - a Be. 648. § b) pontjára figyelemmel a Be. 649. § (2) bekezdés d) pontjával azonos tartalmú.
- [87] A felülvizsgálati indítvány tartalma alapján a védő kifogásolta, hogy a bíróság a büntető anyagi jog szabályainak megsértésével állapította meg az I. rendű terhelt bűnösségét, ami a Be. 648. § a) pont aa) alpontjában megfogalmazott felülvizsgálati oknak feleltethető meg.
- 2.1.
- [88] A felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, amely csak a Be. 648. § a), b) és c) pontjában meghatározott felülvizsgálati okokból, és a Be.-ben meghatározott feltételek szerint vehető igénybe.
- [89] A Be. 648. § b) pontjában megjelölt eljárási szabálysértés alapját a Be. 649. § (2) bekezdés d) pontja értelmében a Be. 608. § (1) bekezdésében meghatározott eljárási szabálysértés képezheti. A Be. 608. § (1) bekezdés d) pontja szerint feltétlenül hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértés, ha a tárgyalást olyan személy távollétében tartották meg, akinek a jelenléte a törvény értelmében kötelező.
- [90] A Be. 659. § (2) bekezdése értelmében a felülvizsgálati indítványt a megtámadott határozat meghozatala idején hatályos jogszabályok alapján kell elbírálni. Ez azt jelenti, hogy a Kúriának a felülvizsgálati indítvány elbírálása során az alapeljárás idején hatályban volt Be. alapján kell vizsgálnia a bíróságok eljárásának

törvényességét.

- [91] A szerint az elsőfokú bírósági eljárásban az egymással érdekellentétben álló V. és IX. rendű terheltek védelmét ugyanaz a védő látta el. A bíróság így tartott tárgyalást, és az eljárás megismétlésekor a bíróság engedélye alapján e terheltek már nem voltak jelen a tárgyaláson.
- [92] A Kúria azt állapította, hogy a meghatalmazott védő által hivatkozott eljárási szabálysértés nem érintette az I. rendű terhelteket.
- [93] A felülvizsgálat az erre alapul szolgáló bármely ok esetén is csak arra a terheltre nézve folytatható le, akinek javára vagy terhére a felülvizsgálati indítványt az arra jogosultak benyújtották (EBH 2013.B.2.II.). Ennek megfelelően a Kúria az eljárási szabálysértések megtörténtét is csak azokra a terheltekre vonatkozóan vizsgálhatja, akik terhére vagy javára a felülvizsgálati indítványt előterjesztették (BH 2016.170.).
- [94] Felülvizsgálati eljárásban nem vizsgálható a felülvizsgálati indítvánnyal nem érintett - a terhelte büntetőjogi felelősségének elbírálása során elkövetett - eljárási szabálysértés (BH 2006.42.III.). Az eljárási szabálysértés miatt előterjesztett felülvizsgálati indítvány esetén nincs lehetőség arra, hogy a Legfelsőbb Bíróság olyan terhelte ügyében is lefolytassa az eljárást, aki nem terjesztett elő felülvizsgálati indítványt (BH 2000.533.).
- [95] Mindezek folytán az alapügyben eljáró bíróságok eljárásuk során nem valósították meg a Be. 608. § (1) bekezdés d) pontjában írt eljárási szabálysértést, ezért a felülvizsgálati indítvány a Be. 648. § b) pontjára alapított részében nem alapos.

2.2.

- [96] A Be. 649. § (2) bekezdés d) pontja a Be. 608. § (1) bekezdésére hivatkozással megjelöli azokat a feltétlenül hatályon kívül helyezést eredményező (ún. abszolút) eljárási szabálysértéseket, amelyek a felülvizsgálat alapját képezik. A Be. 608. § (1) bekezdése kimerítő jelleggel meghatározza e szabálysértéseket.
- [97] A védő szerint eljárási szabálysértés valósult meg azáltal, hogy a bíróság a perbeszéd elhangzását követően közölte a vádtól eltérő minősítés lehetőségét. A Be. 608. § (1) bekezdése azonban ezt nem határozza meg a felülvizsgálatot is megalapozó eljárási szabálysértésként, ezért ez felülvizsgálat alapjául nem szolgálhat.
- [98] Egyébként pedig - amint arra átiratában a Legfőbb Ügyészség is helytállóan utalt - a Székesfehérvári Törvényszék a 2016. május 24. napján meghozott 5.B.30/2010/314. számú végzésében közölte a vádtól eltérő minősítés lehetőségét, és ezt követően került sor az eljárás megismétlésére. Az elsőfokú bíróság ezt követően 2016. szeptember 30., november 21., 2017. május 22. és július 5. napján tartott tárgyalást, így az eltérő minősítés lehetőségének közlésére az elsőfokú ítélet meghozatalát megelőzően több mint 1 évvel már sor került, ezért a védekezési jog sérelmére hivatkozás érdemben sem alapos.

2.3.

- [99] A felülvizsgálat alapvető szabálya, hogy a felülvizsgálati

indítványban a jogerős ügydöntő határozat által megállapított tényállás nem támadható [Be. 650. § (2) bekezdés]. A felülvizsgálati eljárásban a bizonyítékok ismételt egybevetésének, eltérő értékelésének, valamint bizonyítás felvételének nincs helye. A felülvizsgálati indítvány elbírálásakor a jogerős ügydöntő határozatban megállapított tényállás az irányadó.

[100] A tényállás irányadósága azt jelenti, hogy a felülvizsgálat során nemcsak maga a tényállás, hanem mindaz, ami a tényállás megállapításához vezetett, támadhatatlan. Ennek megfelelően a tényállás megalapozottsága, a bizonyítékok mikénti mérlegelése sem külön-külön, sem pedig egymás viszonyában nem vizsgálható. Nincs lehetőség a bíróság bizonyítékokat értékelő tevékenységének, s ezen keresztül a bűnösség kérdésének, valamint a - minősítéssel kapcsolatos, vagy más büntető anyagi jogi szabály sérelme nélkül - kiszabott büntetés, illetve annak mértéke vitatására.

[101] A védő az indítványában kifejezetten a bíróságok bizonyíték-értékelő tevékenységének a helyességét támadta, a bizonyítékok mikénti mérlegelését vitatta, átértékelését célozta, ami a felülvizsgálati eljárásban kizárt.

[102] Erre tekintettel a Kúria nem vizsgálhatta, hogy az V. rendű terhelt ismételt meghallgatása a megalapozott tényállás megállapítása érdekében indokolt lett volna. Nem foglalhatott állást abban a kérdésben, hogy az ítéleti tényállás iratellenes megállapításokon alapul-e, mert ez a bizonyítékok értékelése és a tényállás megállapítása körébe tartozik, ami a tényálláshoz kötöttség folytán a felülvizsgálati eljárásban kizárt.

3.

[103] A védő sérelmezte, hogy az ítéleti tényállás az I. rendű terhelt vonatkozásában nem tartalmazza a terhére megállapított elkövetői alakzatot megalapozó konkrét cselekvőség leírását, illetve az elkövetési időt, tehát a bíróság a büntető anyagi jog szabályainak megsértésével állapította meg az I. rendű terhelt bűnösségét.

[104] A Btk. 373. § (1) bekezdésében meghatározott csalás törvényi tényállás 4 alkotóeleme:

- az elkövetési magatartás: a passzív alany tévedésbe ejtése, vagy tévedésben tartása,
- a célzat: a haszonszerzés,
- az eredmény: a kár, és
- a fenti három közötti okozati összefüggés.

[105] A csalás célzatos bűncselekmény, így kizárólag egyenes szándékkal követhető el.

[106] Az elkövetési magatartást a passzív alany irányába kell kifejtteni, aki nem szükségszerűen egyezik meg a vagyoni jogi kárt szenvedő sértettel, aki harmadik személy is lehet.

3.1.

[107] Az irányadó tényállás II. pontjában írt cselekmény három, a folytatólágosság egységébe tartozó rész-cselekményből áll. E tényállási pont bevezető részében rögzítette a bíróság, hogy ... I. rendű terhelt volt az, aki a II. rendű és III. rendű terhelt felé „tippadó volt” arra, hogy amennyiben a **sértett** által gyártott LCD televíziók fuvarozására megbízást kapnak valamely széditőr cégtől, azt annak a szándékával válladják el, hogy az így megszerzett árut még Magyarországon értékesítik, külföldön pedig bejelentik a szerelvény és az áru valótlán ellopását. Ily módon a II. rendű és III. rendű terhelt irányába ... I. rendű terhelt szándékkiváltó magatartást tanúsított, azaz rábírta őket a bűncselekmény elkövetésére és e három terhelt között kialakult a feladatmegosztás. Ennek

megfelelően vette fel a kapcsolatot és bírta rá a IV. rendű terheltet a II. rendű és III. rendű terhelt a bűncselekményben való részvételre. A IV. rendű terhelt feladata volt az LCD televíziókból álló szállítmányok megszerzése is.

- [108] A II/1. alatti tényállás szerint a elkövetői láncolatba II. rendű és III. rendű terhelt rábírására kapcsolódott be a VIII. rendű terhelt, aki a fuvar teljesítésével megbízott **cég 11** képviselőjére jogosult ügyvezetővel megkötötte a fuvar megbízási szerződést, abban a tudatban, hogy a szerződést nem fogja teljesíteni, hanem a rábírásnak megfelelően a szállítmány eltulajdonításra kerül. Ezt megelőzően a IV. rendű terhelt a fuvarmegbízás továbbadására a teljesítés valótlan ígéretével rábeszélte a **cég 11** képviselőjére jogosult ügyvezetőt. A fuvarokmányok birtokában a II. rendű terhelt a **sértett** raktárában felvette a rakományt, majd a járműszerelvényt és a rajta lévő termékeket átadta az I. rendű terheltnek, aki az áru elszállításáról és értékesítéséről gondoskodott.
- [109] A II/2. és II/3. tényállási pontban írt cselekmények esetén az elkövetői láncolat a fentiekkel azonos módon épült fel azzal, hogy a II/2. alatti cselekmény esetében a IV. rendű terhelt a korábbi megállapodás alapján értesítette a megfelelő szállítmányról ... I. rendű, valamint II., III. és V. rendű terheltet. Ezt követően az V. rendű terhelt bírta rá a bűncselekményben való részvételre a **cég 14** ügyvezetőjét, a XI. rendű terheltet és a gépjárművezetésre a VI. rendű terheltet. A IV. rendű terhelt a fuvarmegbízás továbbadására a teljesítés valótlan ígéretével a cég 13 ügyvezetőjét vette rá, és a teljesítés valótlan ígéretével a XI. rendű terhelt írta alá a **cég 14** ügyvezetőjeként. Ezt követően a VI. rendű terhelt vette át a fuvarszállítmányt a **sértett** raktárából és adta át ... I. rendű terheltnek, majd a szállítmányt ismeretlen személy ... városba szállította.
- [110] A jogerős ítélet II/3. tényállási pontjában írt cselekmény esetében a IV. rendű terhelt a korábbi megállapodás szerint értesítette a megfelelő szállítmányról ... I. rendű, valamint a II. rendű és III. rendű terheltet. A III. rendű terhelt korábbi kérésére a VIII. rendű terhelt bírta rá a bűncselekményben való részvételre a **cég 16** két tulajdonosát, a IX. rendű és XV. rendű terheltet, míg a gépjárművezetésre a II. rendű terhelt utasítására az V. rendű és VI. rendű terhelt bírta rá a X. rendű terheltet. A IV. rendű terhelt a fuvarmegbízás továbbadására a teljesítés valótlan ígéretével a **cég 15** ügyvezetőjét rávette, és a teljesítés valótlan ígéretével a IX. rendű terhelt írta alá a **cég 16** nevében a fuvarmegbízásra vonatkozó szerződést. Ezt követően a X. rendű terhelt vette át a fuvarszállítmányt a **sértett** raktárából, melyet ezt követően ... I. rendű terhelt értékesített.
- [111] Mind a három részcsselekmény esetében a bűncselekmény elkövetésében való részvétel alapján a műszaki cikkek értékesítéséből származó bevételből az I. rendű terhelt részesítette a terhelt-társait.
- [112] E részcsselekmények alapján a passzív alanyok a fuvarmegbízást átadó gazdasági társaságok - **cég 11**, **cég 15**, illetve **cég 13** - ügyvezetésre jogosult vezetői voltak, akiket a IV. rendű terhelt a teljesítés valótlan ígéretével, míg a VIII. rendű, XI. rendű, valamint IX. rendű terhelt a teljesítés látszatát keltő fuvarmegbízás aláírásával és a fuvarmegbízás teljesítéséhez szükséges feltételek igazolásával ejtett tévedésbe. A IV. rendű, VIII. rendű, IX. rendű és X. rendű terhelt magatartásának egyetlen célja a fuvarmegbízás, és ezzel a rakomány megszerzése volt. A fuvarmegbízásra vonatkozó szerződés alapján a **sértett** tulajdonában álló műszaki cikkek átadása megtörtént. Így e részcsselekmény tényállása maradéktalanul tartalmazta a bűncselekmény elkövetésében résztvevő terheltek által kifejtett magatartást. Az I. rendű terhelt váltotta ki a bűncselekmény elkövetésére irányuló szándékot a II. rendű és III. rendű terheltben, és erre épült fel az elkövetői láncolat.
- [113] A kár a **sértett**nél bekövetkezett és a csalás törvényi tényállási elemei között az okozati összefüggés a fentiek alapján fennállt.
- [114] Az alapügyben eljáró bíróságok törvényesen állapították meg, hogy az I. rendű terhelt, mint a felbújtó felbújtója, a bűncselekmény felbújtójának minősül.

3.2.

- [115] Az I. rendű terhelt az I. tényállási pont részét képező három részcsselekmény tekintetében a bűncselekmény elkövetéséhez szándékosan segítséget is nyújtott azzal, hogy - a tényállás logikájából eredően előzetes megállapodás alapján - az ő feladata volt a **sértett**től megszerzett áru

értékesítése és az ebből származó bevétel elosztása. E tevékenysége a csalás Btk. 373. § (1) bekezdésében meghatározott törvényi tényállási elemein kívül eső magatartás volt, amely a szándékerősítő hatása folytán bűnsegédi magatartásnak minősülhetne, azonban e részesi magatartást a felbujtó elkövetői alakzat elnyeli. Ugyanakkor az I. rendű terhelt tekintetében az orgazdaság bűntettének megállapítása kizárt, mivel a csalás bűntettének elkövetésében felbujtóként részt vett.

3.3.

- [116] A III. és V. tényállási pont esetében ... I. rendű terhelt vállalta el a fuvarmegbízást, a teljesítés valótlan ígéretével (látszatát keltve) a III. tényállási pont szerint a **cég 3** nevében eljárva a **cég 5**-től, míg az V. tényállás esetében a **cég 19** gazdasági társaság nevében eljárva a **cég 10**-től.
- [117] Így az irányadó tényállás szerint a passzív alany e két cselekmény esetében a **cég 5** illetve a **cég 10** képviselője volt. Tény, hogy az V. tényállási pont esetében a fuvarmegbízást az I. rendű terhelt továbbadta, azonban a passzív alany felé a tévedésbe ejtésben megnyilvánuló elkövetési magatartást ő fejtette ki.
- [118] A fuvarmegbízásra kötött szerződés alapján a szállítmány terhelt-társak általi átvételét követően az I. rendű terhelt tudomásával a **sértett** tulajdonában álló műszaki termékek a terheltek által eladásra kerültek, majd a cselekmény leplezése érdekében az üres járműszerelvény külföldre szállítása és a külföldi hatóságok felé a szállítmány eltulajdonítása bejelentésre került.
- [119] E két bűncselekmény tekintetében az ítéleti tényállás maradéktalanul tartalmazza az I. rendű terhelt cselekvőségének leírását, amely alapján az eljáró bíróságok törvényesen minősítették cselekményét önálló tettesként.

3.4.

- [120] A IV. tényállási pont szerint ... II. rendű terheltet ismerőse értesítette telefonon egy fuvar lehetőségről, amely a **sértett** termékeinek Görögországba történő fuvarozására vonatkozott. Ezt a beszélgetést az I. rendű terhelt is hallotta és „megbeszélték, hogy ezt a szállítmányt a korábbiakkal azonos módon megszerzik és értékesítik”. Az I. rendű terhelt cselekvősége ezen túlmenően arra terjedt ki, hogy a **cég 3** nevében eljárva a fuvarozás teljesítéséhez szükséges járműszerelvényt biztosította, majd a megszerzett műszaki cikket értékesítette és a bevételből való részesedést átadta a tettes-társaknak.
- [121] E tényállási pont szerint a bűncselekmény közvetett tettese a II. rendű terhelt volt.
- [122] Az alapügyben eljáró bíróságok mindezek alapján törvényesen állapították meg, hogy az I. rendű terhelt a szándékos bűncselekmény elkövetéséhez szándékosan segítséget nyújtott a járműszerelvény biztosításával, míg az elkövetésben való egyetértésével a II. rendű terhelten szándékerősítő hatást gyakorolt, ezért magatartását törvényesen minősítették a Btk. 14. § (1) bekezdése alapján bűnsegédi bűnrészességgnek.

3.5.

- [123] A Kúria megállapította, hogy a jogerős ítéleti tényállás a II-V. alatti tényállási pontok esetében a bűncselekmények elkövetési időpontját tartalmazza és az egyes bűncselekmények megszervezése során kifejtett terhelti magatartások naptári hónap pontossággal megjelölésre kerültek.
- [124] A Btk. 27. § (1) bekezdése értelmében a befejezett bűncselekmény esetén az elkövetési idő az a nap, amikor a törvényi tényállás megvalósul. A Btk. 373. § (1) bekezdésében meghatározott csalás eredmény-bűncselekmény, így a törvényi tényállás a kár bekövetkezésével válik befejezetté. Az irányadó tényállás szerint ez az időpont a műszaki cikkek átvételének napja volt, amelyet a bíróság minden esetben rögzített. Azt tehát tartalmazza a jogerős ítéleti tényállás.
- [125] A fentebb kifejtettek alapján a Kúria megállapította, hogy az alapügyben meghozott jogerős ítéletben a bíróságok törvényesen állapították meg az I. rendű terhelt büntetőjogi felelősségét a terhére rótt bűncselekményekben.

3.6.

- [126] A teljesség érdekében a Kúria utal arra, hogy a II. tényállási pont tárgyát képező, folytatólágosság egységébe tartozó bűncselekmények a Btk. 459. § 2. pontjában meghatározott bűnszövetségben

történt elkövetésen túlmenően a bűnszervezetben elkövetés megállapítását is lehetővé tették volna.

- [127] A Btk. 459. § (1) bekezdése értelmében a bűnszervezet három vagy több személyből álló, hosszabb időre szervezett, összehangoltan működő csoport, amelynek célja ötévi vagy ezt meghaladó szabadságvesztéssel büntetendő szándékos bűncselekmények elkövetése.
- [128] A bűnszervezet fogalmi ismérveit és a bűnszervezetben elkövetés megállapításának a feltételeit a 4/2005. BJE jogegységi határozat értelmezte és a bírói gyakorlat kialakult. A bűnszervezet törvényi fogalom-meghatározásából fakadóan a csoport minimális létszámának a meghatározottsága, szervezettsége, összehangolt működése ténykérdés, míg a szervezett működés hosszabb időtartamára és a csoport céljára a tényállás értékelésével lehetséges következtetést vonni (BH 2008.139.).

4.

- [129] A védő felülvizsgálati indítványát a korábbi Be. 416. § (1) bekezdés b) pontjára is alapította. A szerint felülvizsgálatnak a bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen akkor van helye, ha a bűncselekmény törvénysértő minősítése, a büntetőjog más szabályának megsértése miatt törvénysértő büntetést szabtak ki. Ezzel azonos szabályozást tartalmaz Be. 649. § (1) bekezdés b) pont ba) alpontja.
- [130] A védő felülvizsgálati indítványa azonban nem tartalmaz olyan tényelőadást, amely a fenti felülvizsgálati ok megállapíthatóságát megalapozná.
- [131] A felülvizsgálatra vonatkozó jogszabályhelyre való hivatkozás viszont önmagában a felülvizsgálatot nem alapozza meg, mert a felülvizsgálattal támadott jogerős ügydöntő határozatban sérelmezett - felülvizsgálati eljárásban orvosolható - jogsértés tényalapjának vizsgálatára nem alkalmas (BH 2018.42.).
- [132] Törvényes minősítés mellett, a büntetőjog más szabályainak megszegése hiányában önmagában a büntetés nemének, mértékének a sérelmezése a felülvizsgálatot nem alapozza meg (EBH 2011.2387., BH 2016.264., BH 2012.239., BH 2005.337.), így az sem, hogy a büntetés kiszabási körülményeket a bíróságok miként vették figyelembe (BH 2005.337.).

5.

- [133] A védő sérelmezte az I. rendű terhelttel szemben elrendelt vagyonelkobzás összecszerűségét.
- [134] A Be. 650. § (1) bekezdés c) pontja értelmében nincs helye felülvizsgálatnak, ha a törvénysértés egyszerűsített felülvizsgálati eljárás lefolytatása útján orvosolható.
- [135] A Be. 671. § 12. pontja szerint egyszerűsített felülvizsgálati eljárás lefolytatásának van helye, ha a bíróság az alapügyben a törvény kötelező rendelkezése ellenére nem rendelkezett, vagy nem a törvénynek megfelelően rendelkezett a vagyonelkobzásról. Erre tekintettel a vagyonelkobzásra vonatkozó rendelkezést sérelmező részében a felülvizsgálat kizárt.
- [136] A Kúria a Be. 659. § (5) bekezdése alapján hivatalból lefolytatott vizsgálata alapján megállapította, hogy az alapügyben eljáró bíróságok a Be. 649. § (2) bekezdésében meghatározott eljárási szabálysértést nem vétettek.
- [137] Mindezekre figyelemmel a Kúria a Be. 660. § (1) bekezdése értelmében tanácsulésen eljárva felülvizsgálati indítványnak nem adott helyt, és a megtámadott határozatokat - a Be. 662. § (1) bekezdés a) pontja alapján - hatályában fenntartotta.
- [138] A Be. 653. § (1) bekezdése értelmében a felülvizsgálati eljárás lefolytatására a harmadfokú bírósági eljárás szabályait az e Fejezetben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni. A harmadfokú bíróság határozatával szemben viszont a Be. nem biztosítja a fellebbezés lehetőségét, s attól eltérő rendelkezést a Be. XC. Fejezete sem tartalmaz. A végzés ellen tehát nincs helye fellebbezésnek. A végzés felülvizsgálatát pedig a Be. 650. § (1)

bekezdés b) pontja zárja ki.

[139] Az esetleges újabb indítvánnyal kapcsolatos figyelmeztetés a Be. 652. § (6) és (7) bekezdésén alapul azzal, hogy - a Be. 656. § (4) bekezdése szerint - az ugyanazon jogosult által ismételt előterjesztett, illetve az azonos tartalommal ismételt előterjesztett indítványt a Kúria érdemi indokolás nélkül elutasíthatja.

Budapest, 2019. április 1.

Dr. Molnár Gábor Miklós s.k. a tanács elnöke, Dr. Gimesi Ágnes s.k.
előadó bíró, Dr. Krecsik Eldoróda s.k. bíró

A kiadmány hiteléül:
Schulz Oszkárné
tisztviselő